

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Υπηρεσία Συντονισμού

Γραφείο Νομικών & Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 119

Ταχ. Κώδικας: 11526 Αθήνα

Πληροφορίες: Ν. Μυλωνάς

Τηλέφωνο: 2131513811

E-mail: n.mylonas@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων

ΚΟΙΝ.: Βουλευτή κ. Φραγκίσκο Παρασύρη

ΘΕΜΑ: «Απάντηση σε Ερώτηση»

ΣΧΕΤ: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 2208/11-12-2023 Ερώτηση

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τον Βουλευτή κ. Φραγκίσκο Παρασύρη, σας γνωστοποιούμε ότι ως Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχουμε αποδείξει εμπράκτως από το 2019 ότι έχουμε υψηλές φιλοδοξίες ως προς τους στόχους του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα και πρώτο μας μέλημα είναι η αυξανόμενη διείσδυση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα και η επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας της χώρας έως το 2050.

Το ΕΣΕΚ του 2019 το οποίο υπέβαλε το Υπουργείο επί πρώτης θητείας της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη αύξησε σημαντικά τη φιλοδοξία της χώρας σε σχέση με το προσχέδιο ΕΣΕΚ που είχε καταθέσει η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ το 2018, και έγινε δεκτό ασμένως από την Επιτροπή. Αντίστοιχα, και το αναθεωρημένο σχέδιο που υποβάλλαμε για σχόλια στις 3 Νοεμβρίου 2023 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αυξάνει κατά πολύ τους στόχους της Ελλάδας για τη συμμετοχή των ΑΠΕ τόσο στην ηλεκτροπαραγωγή όσο και στην τελική κατανάλωση ενέργειας. Συναφώς, από τα επισημά στοιχεία του Διαχειριστή ΑΠΕ και Εγγυήσεων Προέλευσης για την εγκατεστημένη ισχύ έργων ΑΠΕ τη περίοδο 2019 – 2023 προκύπτει αβίαστα ότι η χώρα βαδίζει με γοργούς ρυθμούς στην πράσινη μετάβαση. Συγκεκριμένα:

- Ο στόχος που τίθεται για τις ΑΠΕ ως μερίδιο στο σύνολο της ακαθάριστης ενεργειακής κατανάλωσης για το 2030 είναι 44%, σημαντικά υψηλότερος από το προηγούμενο ΕΣΕΚ που έθετε στόχο στο 35% και το προσχέδιο ΕΣΕΚ επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ που ήταν στο 31%.
- Το μερίδιο συμμετοχής των μονάδων παραγωγής από ΑΠΕ στην ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας φτάνει το 80% το 2030 και πλησιάζει το 95% από το 2035 και έπειτα, σημαντικά υψηλότερος από το 61% που είχε τεθεί στο υφιστάμενο ΕΣΕΚ και από το 56% του προσχεδίου ΕΣΕΚ επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ.
- Ο στόχος συνολικής εγκατεστημένης ισχύος σταθμών ΑΠΕ αυξήθηκε από τα 15,5GW που έθετε το προηγούμενο ΕΣΕΚ αυξήθηκε σε 23,5GW το 2030 με την ανάγκη πλέον να φτάνει στην εγκατάσταση τουλάχιστον 12GW νέων σταθμών ΑΠΕ.
- Σήμερα, η συνολική εγκατεστημένη ισχύς σταθμών ΑΠΕ ξεπερνά τα 11,5GW, με τη περίοδο 2019-2023 να έχει συνδεθεί πάνω από το 50% των σταθμών που λειτουργούν σήμερα (~6GW), και ετησίως να συνδέεται στο σύστημα ισχύς από έργα ΑΠΕ πάνω από 1GW.
- Παράλληλα βάσει των Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης στο Σύστημα και το Δίκτυο που έχουν χορηγηθεί έως τον Ιούλιο του 2023 για την υλοποίηση νέων έργων ΑΠΕ (περίπου 13,6 GW στο Σύστημα και 2,6 GW στο Δίκτυο) αλλά και των αιτήσεων αντίστοιχα που έχουν υποβληθεί στους Διαχειριστές για την έκδοση νέων προσφορών σύνδεσης (42,6 GW), οι στόχοι για την ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ έως το 2030 κρίνονται ρεαλιστικοί και επιτεύξιμοι.

Η επάρκεια των δικτύων ηλεκτρισμού για την υλοποίηση της ενεργειακής μετάβασης είναι βέβαια ένα ζήτημα πανευρωπαϊκό, και όχι μόνο ελληνικό. Αυτό αποδεικνύεται και από την πρόσφατη (28 Νοεμβρίου 2023) πρωτοβουλία της Επιτροπής να δημοσιεύσει Ειδική Πρωτοβουλία για τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας (EU Action Plan for Grids), στην οποία προβλέπεται ότι θα χρειαστούν πανευρωπαϊκά μόνο αυτή τη δεκαετία επενδύσεις σε δίκτυα ύψους 584 δισ. € περίπου.

Η ανάγκη ενίσχυσης των δικτύων σε συνδυασμό με το τεράστιο επενδυτικό ενδιαφέρον που έχει εκδηλωθεί και συνεχίζει να παρουσιάζεται στη χώρα μας, έχει κινητοποιήσει τόσο την ηγεσία του Υπουργείου όσο και τους Διαχειριστές, ώστε μέσω δικτυακών παρεμβάσεων και επενδύσεων για την ενίσχυση του δικτύου (γραμμές μεταφοράς και υποσταθμούς) καθώς και μέσω της ανάπτυξης και εγκατάσταση σταθμών αποθήκευσης είτε συσσωρευτών μεμονωμένων ή σε συνδυασμό με σταθμούς ΑΠΕ είτε σταθμών αντλησιοταμίευσης, να μεγιστοποιηθεί η δυνατότητα απορρόφησης νέων σταθμών ΑΠΕ για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων που έχουμε θέσει και μετά το 2030. Προς τον σκοπό αυτό σας γνωστοποιούμε ότι:

Α) Η ενίσχυση των **διεθνών διασυνδέσεων** και των εγχώριων υποδομών μεταφοράς **ηλεκτρικής ενέργειας** παραμένουν κορυφαίες στρατηγικές προτεραιότητες τόσο για το Υπουργείο όσο και για τον ΑΔΜΗΕ.

Σύμφωνα με το Τελικό Σχέδιο του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης (ΔΠΑ) του ΕΣΜΗΕ περιόδου 2024-2033 που υπεβλήθη προς έγκριση στη ΡΑΑΕΥ με την επιστολή ΑΔΜΗΕ/ΔΝΣ/20612/10.08.23, ο ΑΔΜΗΕ προγραμματίζει την ολοκλήρωση των απαραίτητων επενδύσεων προκειμένου ο διαθέσιμος ηλεκτρικός χώρος το 2030 να υπερκαλύπτει τους στόχους του προσχεδίου της αναθεωρημένης έκδοσης του ΕΣΕΚ. Η ανάπτυξη, ενίσχυση και επέκταση του ΕΣΜΗΕ αποδεικνύεται επίσης από το ύψος των επενδύσεων που εκτελεί ο ΑΔΜΗΕ τα τελευταία χρόνια σε σχέση με το παρελθόν. Συγκεκριμένα οι επενδύσεις για την ανάπτυξη του δικτύου μεταφοράς ήταν της τάξης των 70 εκατ. € το 2017, 178 εκατ. € το 2018, 250 εκατ. € το 2019, 440 εκατ. € το 2020, 400 εκατ. € το 2021, 350 εκατ. € το 2022 ενώ εκτιμάται πως οι επενδύσεις του 2023 θα βρίσκονται σε υψηλότερα επίπεδα από το 2022.

Παράλληλα σε τροχιά σχεδιασμού και υλοποίησης μπαίνουν και οι διεθνείς διασυνδέσεις μετά τον ορίζοντα του 2030, οι οποίες θα αυξήσουν σημαντικά τις δυνατότητες εξαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από εγχώριες ΑΠΕ, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο σε περαιτέρω αύξηση του ηλεκτρικού χώρου, σε πλήρη συμφωνία ακόμα και με τους μακροπρόθεσμους στόχους του ΕΣΕΚ. Συγκεκριμένα:

- τρεις νέες γραμμές διασύνδεσης μεταξύ της Ελλάδας με την Ιταλία, την Αλβανία και την Τουρκία
- η ολοκλήρωση της ενίσχυσης της διασύνδεσης με την Βουλγαρία μέσω της γραμμής Μαρίτσα – Νέα Σάντα
- ενώ προωθούνται οι διασυνδέσεις της χώρας τόσο με την Κύπρο και το Ισραήλ (μέσω του EuroAsia Interconnector) όσο και με την Αίγυπτο, ενισχύοντας πέραν από τον ενεργειακό χάρτη και την στρατηγική της θέση στην ευρύτερη περιοχή της ΝΑ Μεσογείου.

Β) Έχουμε εξασφαλίσει πόρους από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την ενίσχυση δράσεων ανάπτυξης του Δικτύου και του Συστήματος από τους δύο Διαχειριστές, ήτοι 195 εκατ. € στον ΑΔΜΗΕ για την ηλεκτρική διασύνδεση των νησιών (4^η Φάση Κυκλάδων) και την Αναβάθμιση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας (ΚΥΤ Κορίνθου - ΚΥΤ Κουμουνδούρου), 12 εκατ. € στον ΔΕΔΔΗΕ για την αναβάθμιση 14 Υποσταθμών για υποδοχή ισχύος έως και 800MW. Παράλληλα, στηρίζουμε ενεργά την ανάπτυξη των δικτύων ηλεκτρισμού μέσω χρηματοδοτήσεων του ΕΣΠΑ αλλά και του νέων χρηματοδοτικών εργαλείων (όπως το Ταμείο Απανθρακοποίησης Νησιών).

Γ) Είμαστε η πρώτη χώρα στην ΕΕ που έλαβε έγκριση λειτουργικής ενίσχυσης σταθμών αποθήκευσης τεχνολογίας συσσωρευτών για τουλάχιστον 900MW και έχουμε εξασφαλίσει 200 εκατ. € από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για χορήγηση επιπλέον επενδυτικής ενίσχυσης στους εν λόγω σταθμούς με ορίζοντα ολοκλήρωσης τέλος του 2025.

Δ) Ο πρώτος διαγωνισμός για σταθμούς αποθήκευσης τεχνολογίας συσσωρευτών ισχύος (~412MW) έχει ήδη ολοκληρωθεί, στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία και έχουμε ήδη τους επιλέξιμους σταθμούς, ο δεύτερος διαγωνισμός ισχύος (288MW) ολοκληρώθηκε τη τελευταία εβδομάδα του 2023, αναμένουμε τα αποτελέσματα από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, με το ενδιαφέρον να είναι δέκα φορές μεγαλύτερο από την δημοπρατούμενη ισχύ, ενώ στο πρώτο τρίμηνο του 2024 θα προχωρήσουμε και σε τρίτο διαγωνισμό αποθήκευσης. Οι επιλέξιμοι σταθμοί έχουν ορίζοντα ολοκλήρωσης 31 Δεκεμβρίου 2025.

Ε) Στις άμεσες προθέσεις του Υπουργείου είναι η επέκταση του σχήματος για επιπλέον 500-1000MW σταθμών αποθήκευσης τεχνολογίας συσσωρευτών και προς τον σκοπό αυτό έχουμε ξεκινήσει τις απαραίτητες διαδικασίες και την σχετική επικοινωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

ΣΤ) Έχουμε εξασφαλίσει 250 εκατ. από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την ενίσχυση της υλοποίησης του σταθμού αντλησιοταμίευσης στην Αμφιλοχία, ισχύος 680MW, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο την επάρκεια ισχύος και ενέργειας της χώρας, με την αποθήκευση μεγάλης χωρητικότητας να επιτρέπει την μεγιστοποίηση της διείσδυσης σταθμών ΑΠΕ μεταβλητής παραγωγής.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι ιδιαίτερο ρόλο θα διαδραματίσει ο συνδυασμός αποθήκευσης με σταθμούς ΑΠΕ (το λεγόμενο σχήμα «αποθήκευση πίσω από τον μετρητή») καθώς τέτοιου είδους σταθμοί έχουν την δυνατότητα να μεταφέρουν παραγωγή από τις μεσημεριανές ώρες όπου υφίστανται φαινόμενα περίσσειας παραγωγής σε άλλες ώρες της ημέρας όταν υπάρχει έλλειμα παραγωγής, σε σχέση με το φορτίο, λόγω χαμηλής ή μηδενικής παραγωγής από τα φωτοβολταϊκά πάρκα.

Η τεχνικά βέλτιστη αναλογία συμμετοχής τέτοιων σταθμών στο ενεργειακό μείγμα της χώρας καθώς και η ακριβής χωρητικότητα των συστημάτων αποθήκευσης για την βελτιστοποίηση των αποτελεσμάτων αποτελεί αντικείμενο μελέτης, η ανάθεση της οποίας θα γίνει στο επόμενο διάστημα.

Στον προγραμματισμό του Υπουργείου είναι αρχικά η διενέργεια μιας πρώτης σχετικής διαγωνιστικής διαδικασίας για μία ελεγχόμενη και ασφαλή ποσότητα ισχύος, ώστε να βρισκόμαστε από την ασφαλή πλευρά σε σχέση με τα αποτελέσματα της μελέτης. Στη συνέχεια, και ανάλογα με τα τελικά αποτελέσματα της μελέτης αυτής, θα προχωρήσουμε στη σταδιακή ενσωμάτωση περισσότερης ισχύος, και πάλι μέσω του εργαλείου των διαγωνισμών, έως ότου φτάσουμε στο βέλτιστο σημείο που θα αποκαλύψει η μελέτη.

Η ανάγκη για αυξημένη διείσδυση των ΑΠΕ και η δυνατότητα των ηλεκτρικών δικτύων, να απορροφήσουν στο ακέραιο μια παραγωγή ενέργειας στοχαστικού και διαλείποντος χαρακτήρα, έχει αναγνωριστεί και δεν στεκόμαστε μόνο στα παραπάνω μέτρα και παρεμβάσεις.

Με την υπ' αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/ 119319/3128/16.11.2023 (ΑΔΑ: 62ΠΣ4653Π8-ΟΥΣ) απόφαση της Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας προχωρήσαμε στη σύσταση και συγκρότηση της Ομάδας Διοίκησης Έργου με σκοπό την σύνταξη και υποβολή εισήγησης στην Υφυπουργό σχετικά με την ανάπτυξη και προσαρμογή του νομοθετικού, ρυθμιστικού και κανονιστικού πλαισίου με στόχο την αντιμετώπιση των προκλήσεων που δημιουργούνται από το διαμορφούμενο μείγμα ηλεκτροπαραγωγής (στόχος νέου ΕΣΕΚ για συμμετοχή των ΑΠΕ σε ποσοστό 80% στο μείγμα το 2030).

Στην εν λόγω ομάδα συμμετέχουν με εκπρόσωπο όλοι οι συναρμόδιοι φορείς καθώς και η αρμόδια Ρυθμιστική Αρχή. Ακολουθώντας το προηγούμενο επιτυχημένο μοντέλο για την ανάπτυξη σταθμών αποθήκευσης, η ομάδα θα εκπονήσει σχέδιο εισήγησης επί του οποίου θα ζητηθεί η συμβολή των φορέων της αγοράς και των ενδιαφερόμενων πολιτών προκειμένου μέσα από δημιουργικό διάλογο να διαμορφωθεί το τελικό προς θέσπιση νομικό και κανονιστικό πλαίσιο.

Η Υφυπουργός

Αλεξάνδρα Σδούκου

